

Zelenický spravodajca

ČASOPIS EVANGELICKÉHO A.V. CIRKEVNÉHO
ZBORU V HORNÝCH ZELENICIACH

ROČNÍK XIX

ČÍSLO 2

JÚL 2016

Vážení čitatelia!

Uplynulých desať rokov vás sprevádzal zborový časopis Zelenický spravodajca. Publikovali sme články informačného, misijného, vzdelávacieho ale aj zábavného charakteru.

Dnešné číslo je posledné z môjho redakčného pera. Novinárska práca nepatrí medzi moje koníčky, no som vďačná, že napriek mnohým trápeniam mohol Zelenický spravodajca vychádzať. Som vďačná za pravidelných prispievateľov článkov, za spolupracovníkov, ktorým záležalo na úrovni tohto periodika. To, že vydávanie Zelenického spravodajcu má zmysel som vnímala aj cez mnohých z vás, ktorí ste nás podporovali tak slovne ako aj finančne.

Skôr ako sa začítate do článkov by som chcela vysloviť želanie môjho srdca. Je to želanie, ktoré však nie je jednoduché splniť. Prepáčte, som trochu náročná. Ale ak by sa niektorí z vás podujali splniť mi želanie, bude to pre nich veľkým ziskom a mne obrovskou radosťou, pretože túžbu môjho srdca je, aby vždy, keď o vás budem počuť, dozviem sa, že chodíte v Pravde. (3 Ján 1,4)

Znamenalo by to, že žijete tak, ako nás učí v slove Božom Pán Ježiš. Znamenalo by to, že ste ochotní nežiť podľa vlastnej mierky, ale Božej. Znamenalo by to, že Ježiš Kristus by bol vaším Pánom, ktorého ste sa rozhodli z lásky nasledovať. Znamenalo by

to, že ľudia medzi ktorými žijete sa nemusia báť, že ich oklamete, podvediete, zneuctíte slovom, či pohľadom, naopak tešili by sa z toho, že vás poznajú. Znamenalo by to, že moja služba a námaha nebola zbytočná. Moje srdce bude plesať.

Možno si poviete, že toto nedokáže splniť nik. Veď každý z nás je hriešny a ľahko padne do hriechu.

Je pravda, že každý jeden človek zhreší, padne, ale aj to, že vždy keď v úprimnosti srdca vyznávame svoje hriechy Pánovi Ježišovi, On nás od nich očisťuje a uschopňuje, aby sme ho v novej sile nasledovali.

Znamenalo by to, že aj keď sa na nejaký čas musíme rozísť, nie je to lúčenie navždy, ale len dočasné odlúčenie, pretože sa opäť stretneme v nebi a srdcia sa nám budú radowať.

Vážení čitatelia prajem Vám:

*Milosť, milosrdenstvo a
pokoj od Boha Otca a od Ježiša
Krista, Otcovho Syna buď s nami v
pravde a láske!*

2 Ján 1:3

Lenka Sedláčková

Potrebujem Ťa, otec...

Júnová nedeľa je venovaná otcom. Vzorom ako byť dobrou matkou, dobrým otcom, by sme mali nachádzať v našich rodičoch, žiaľ nie je vždy tomu tak. Veľmi často opakujeme chyby svojich rodičov. Slovo božie nám ponúka návod, ako byť dobrými rodičmi. Mňa zaujali myšlienky z internetu, ktoré vám ponúkam.

Potrebujem Ťa, otec...

...ktorý mi neukáže ako byť bohatým a dobre vyzeráť, ale ako byť bohatý v dobrých skutkoch.

...svet ma učí, ako budovať kariéru za každú cenu, ale len Ty mi môžeš ukázať, ako dať prednosť rodine pred prácou.

...páči sa mi hľadať svoje vlastné pohodlie a šťastie, ale od Teba, oci, potrebujem, aby si ma naučil ako si ctiť Boha mojím časom i peniazmi

...budem sa chcieť vyhnúť nepríjemným rozhovorom, potrebujem, aby si mi ukázal ako hovoriť pravdu v láske

...budem sa snažiť zapadnúť a páčiť sa iným ľuďom, potrebujem, aby si mi pripomínal, že mám poslúchať Boha

...hľadať šťastie na rôznych miestach, potrebujem, aby si mi ukázal, že radosť nájdem keď budem s Ježišom

...budem sa chcieť správať k dievčatám tak, ako hovorí svet, potrebujem, aby si mi ukázal ako si ich vážiť a ctiť všetkým, čo robím

...raz možno podľahnem závislostiam, budem potrebovať, aby si mi ukázal cestu von.

Budem Ťa potrebovať, oci, potrebujem Ťa, oci...

Potrebujem, aby si ma viedol ku Kristovi, aj keď to nebude robiť nikto iný.

Prevzaté z internetu

Modlitba žiaka za otca, ktorého nepozná

Pane Bože, ďakujem Ti, že si mojím otcom. Staráš sa o mňa, dávaš mi lásku, vzdelanie, rodinu. Si mojím duchovným otcom. Prosím, aby sa aj môj pozemský otec o mňa staral tak ako Ty. Amen

é

n

Život kedysi a dnes

Radostné spomienky na život v Dolných Zeleniciach

Pri dozrievaní tela i ducha sa radi vraciame v spomienkach do detských čias. Svojim deťom a vnúčatám rozprávame ako to bolo, keď sme boli my deťmi a ako sa svet odvtedy zmenil. Oboznamujeme deti s pojmami,

ktorým v dnešnej dobe už nerozumejú. So spomienkami na detstvo a mladosť sa podelil pán Stanislav Ryba rodák z Dolných Zeleníc v súčasnosti žijúci v Šulekove.

Svoje rozprávanie začal zamyslením sa nad úžasnou inteligenciou husí. Hovoril o tom, že oni nechodili husi pásť. Ráno sa husi vypúšťali z chlievov a oni samé išli na orechovú ulicu, kde sa zbíjali všetky husi z okolia, potom sa vybrali smerom k Váhu

a večer sa opäť samé vracali do dvorov. Dvere sa im otvorili a oni vošli každá tam, odkiaľ pochádzala. Po žatve sa husi dopásavali. Deti zobrali husi na pokosené strnisko, aby sa húsky dokrmili. Chlapci si túto dlhú chvíľu krátili rôznym spôsobom napr. vytrhávaním strniska a hádzaním ako gule. Alebo vytápaním škrečkov. Najzábavnejšie bolo, keď sa škrečok postavil na zadné a prskal.

V letných mesiacoch trávili deti a mládež svoj čas pri Váhu a na Siladickom Očku, v ktorých sa kúpavali a opaľovali. Prichádzali tam dievčence z Brestovian aj Lovčíc, ktoré nie raz chlapci hádzali do vody. Medzi obľúbené činnosti patrilo chytanie rýb. V tom čase bolo vo Váhu a na Očku viac rýb, ako je tomu dnes. Dnes je viac rybárov ako rýb. Za deň nachytal pán Ryba ako chlapec aj 60 až 70 ostriežov, ktoré prinášal napichnuté na palicu domov a dával ich kačiciam ako zákusok.

V tom čase pravidelne vypúšťali priehradu na Váhu. Vždy o štvrtej poobede sa hladina Váhu zdvihla a navečer zasa padala. Takto bolo v zátokách toľko rýb, že sa dali biť dokonca palicami.

Na šibačku sa chodilo zo zábavy. Ako mládenci si uplietli aj 3m dlhý korbáč. Každý pobral z domov kľúče a skúšal, či niektorý z nich nepasuje do dverí domov, v ktorých bývali dievčatá. Dievčatá nie vždy chceli otvoriť. Občas sa šibači zatajili a keď si dievčatá už mysleli, že odišli a odomkli, tak ich vyšibali. Šibačku mládenci končili napoludnie. Sadli si do parku alebo do šenku a dopíjali, čo dostali. Ich šibák dostal čestné miesto v šenku na stene.

Medzi jeho veselé spomienky patrí stavenie májov. Predseda družstva prisľúbil hasičom za postavenie mája, že dostanú víno. Hasiči skutočne postavili veľmi pekný vysoký máj, no do rána máj zmizol. Dolno-Zelenický

mládenci tento máj zobrali a postavili jednej dievčine, ktorá sa im pekne poďakovala, pohostila ich. Problém nastal až na druhý deň, keď stratu mája vyšetrovala polícia. Chlapci sa ku krádeži nielen priznali, ale dostali pokutu a výprask. Máj museli vrátiť a dievčine postaviť iný.

Príslovia 13:24 *Kto šetrí prút, nenávidí svojho syna, ale kto ho miluje, zavčasu ho trestá.* Týmto príslovím sa riadil aj prísny otec nášho rozprávača po tom, čo priniesol domov hodinky z NDR. Hodinky museli byť zaiste drahé a vzácne, no čoskoro zmizli. Otec sa pýtal syna, či ich nevidel, no ten tvrdohlavo tvrdil, že nie. Ani sa mu nečudujeme, pretože detská zvedavosť bola príčinou toho, že tieto hodinky rozobral, no poskladať ich už nevedel. A navyše sa mu páčila tá časť hodiniek, ktorú keď roztočil, krásne sa točila, a tak sa s ňou hrával s kamarátmi v škole.

Osudovým dňom však nastal ten, keď mama išla prať a vo vrecku našla súčiastku z hodiniek a ukázala ju otcovi. Pán Stanislav zažil najväčšiu bitku svojho života a aj keď sa otcovi snažil utiecť, veľmi sa mu to nepodarilo.

To, že hrať sa čo i len so vzduchovkou je nebezpečné, svedčí príhoda pána Stanislava, ktorému pri prenášaní vystrelila. Náboj sa mu vryl pod lícnu kosť a keďže si ho sám nedokázal vybrať musel ísť k doktorovi a pod spravodlivú ruku otcovu.

Medzi veselé zážitky patrilo aj lov na zajace, či bažanty. V tom čase zastrelili aj 800 zajacov za sezónu. Pán Ryba robil honca. Približne 50 honcov išlo po chotári buchotajúc a nadháňajúc zajacov poľovníkom.

V zime sa zas robil odchyt zajacov do siete, ktoré sa predávali do zahraničia.

Spracovala Lenka Sedláčková

Detské okienko

Z cyklu rozprávok dedka Milana

O žabách a bocianoch

Kedysi počas zlej vojny vraj padla bomba blízko Horných Zeleníc pri Váhu a urobila veľký kráter, ktorý si Zeleničania pomenovali „veľká jama“. Ako v každej jame, aj v tejto sa časom zhromažďovala voda. Keďže sa Váh v minulosti často vylieval zo svojho koryta, do tejto jamy sa dostávala aj voda z Váhu a s ňou aj ryby a iné živočíchy. Jama bola pomerne hlboká a teda aj nebezpečná na kúpanie.

Okolie jamy poskytovalo dostatok vlhky a okolo nej narástla aj bujná vegetácia, kde nechýbali ani žaby. Vzniklo tam „žabie kráľovstvo“ na čele so starým múdрым kráľom – žabiakom. Všetci si tam pekne spolu nažívali. Vybudovali si tam žabiu materskú škôlku a základnú školu pre malé žabky a žabiakov.

Starý múdry kráľ všetkých dôrazne upozorňoval, aby nechodili ďaleko od veľkej jamy, lebo tam im hrozí nebezpečie – môžu ich chytiť zlé deti, líšky či zjesť bociany, pre ktoré sú žaby veľkou pochúťkou.

Ale ako u ľudí, tak aj u žiab sa nájdú vždy nejaké detičky či žabiatka, ktoré nepočúvajú dobré rady dospelákov. V jame žili okrem iných aj žabka Katka a menší žabiak Matko, ktorí boli zvedaví, čo je okolo veľkej jamy – nepočúvali dobré rady a vybrali sa na prechádzku.

Obaja boli zvyknutí mať na prechádzkach paličku, ktorú si ulomili z prútia. Cestou sa rozprávali a naháňali a ani nezbadali, že sú už ďaleko od veľkej jamy.

Nezbadali tiež, že im v päťkách ticho kráčajú dva bociany, ktorým už slinky tiekli na malé žabky. Práve sa dohadovali, ktorý si chytí ktorú zo žabiek, keď ich malé žabky zbadali a začali utekať. Žabka Katka bola staršia a tej sa podarilo bocianom utiecť. Horšie dopadol malý žabiak Matko, pretože ho jeden bocian dobehol, zobákom si ho vyhodil do vzduchu a naplno otvoril svoj zobák, čakajúc že malý žabiak mu sám spadne do úst. Malý žabiak Matko sa však spamätal a v momente, keď padal do zobáka bociana rozťahal ruky s paličkou a zostal v otvorenom zobáku visieť nohami už skoro v hrdle bociana. Bocian nemohol zatvoriť zobák, lebo otvorený mu ho držala palička v Matkových rukách.

Žabka Katka
medzitým
dobešla do
veľkej jamy
a s veľkým
plačom

oznámila kráľovi žabiakovi, čo sa stalo. Na to starý žabiak vyhlásil vo veľkej jame mobilizáciu a všetci žaby si nalámali paličky z prútia a bežali na pomoc malému žabiatku. Bol najvyšší čas, pretože druhý bocian sa medzitým už vrátil k prvému a snažil sa malého žabiaka Matka donútiť, aby sa pustil z palice a padol do hrdla prvému bocianovi. Všetky žaby začali palicami „vyplácať“ bocianov, bocian s Matkom v hrdle spadol a Matko bol vyslobodený.

Bociany odišli hladné s „dlhým nosom“ bez žabacej pochúťky a malé žabiatka Katka a Matko sľúbili, že už budú poslúchať a počúvať kráľa a svojich rodičov.

A čo vy detičky – sľúbite to aj Vy svojim rodičom a starým rodičom?

Spomienky na duchovného pastiera

Ján Kaššovic, trpiaci pre Krista.

Veľký vplyv na život kresťana okrem rodičov má duchovný pastier. Pred 60 rokmi, od roku 1950 do roku 1956, pôsobil v Horno-Zelenickom cirkevnom zbore brat farár Ján Kššovic.

Narodil sa 21.6.1921 v Ružomberku rodičom Adamovi Kaššovicovi a Emílii rod. Hazuchovej. Pochádzal zo skromných pomerov.

Evanjelickú ľudovú školu aj meštianku vychodil v Ružomberku od r. 1927. Pokračoval na gymnáziu v Liptovskom Mikuláši a na Evanjelickej bohosloveckej fakulte v Bratislave, kde bol aj ordinovaný. Svoje vzdelanie si dopĺňal jeden rok aj na filozofickej fakulte v Bratislave štúdiom psychológie. V rokoch 1962-1965 externe študoval na SPŠT v Ružomberku.

Zamestnanie:

1.7.1946 - 30.8.1946	kaplán v Bratislave
1.9.1946 - 30.7.1947	úradník v Psychologickom ústave v Bratislave
1.8.1947 - 8.3.1950	kaplán v Martine
9.3.1950 - 28.11.1955	ev. farár v Horných Zeleniciach
28.11.1955 - 28.5.1956	vyšetrovacia väzba v Nitre
1.6.1950 - 15.10.1956	ev. farár - administrátor vo Vlčanoch
21.11.1956 - 21.3.1957	väzeň v Ilave
1.5.1957 - 30.6.1958	robotník štátnych ciest v Nitre
1.7.1958 - 15.8.1962	robotník Hydrostavu v Hlohovci
16.8.1962 - 10.6.1971	robotník v Bavlnárskych závodoch v Ružomberku
11.6.1971 - 21.6.1981	úradník v Bavlnárskych závodoch v Ružomberku.

Manželstvo uzavrel s Vierou rod. Lettrickou v roku 1924. Pán Boh požehnal ich manželstvo štyrmi deťmi Danielom, Eliášom, Rúť, ktorá sa narodila v Zeleniciach a Vierou.

Dňa 13.2.1950 si ho cirkevný zbor na celozborovom konvente zvolil za slova Božieho kazateľa. O cirkevnom zbore napísal: „Ev.a.v. cirkevný zbor v Zeleniciach je zmiešanou spoločnosťou veriacich a tých, ktorí potrebujú ešte dlhej výchovy, pomoci a liečenia. Snažil som sa vytvoriť živú cirkev, ktorá bude vykonávať vplyv na svojich členov a svoje okolie. Kde sa jedná o živú cirkev, tam zúri satan. Čím mocnejšie je zvestované evanjelium, tým mocnejší je odpor moci a tmy. Je pravda, že pravé hlásanie Krista je schopné premeniť ľudské srdcia, ale nie bez ťažkostí a protivenstiev. Protivenstvo prišlo aj na mňa. „*Blahoslavení ste, keď vás pre mňa hanobia a prenasledujú a hovoria o vás všetko zlé; Mt 5,11*

Dňa 28.11.1955 t.j. v pondelok po prvej adventnej nedeli bol som v pracovni a pripravoval som sa na prácu, ktorá ma čakala v týždni. O 12 hodine vstúpil okresný tajomník pre veci cirkevné. Nepovedal dôvod svojej návštevy. Sadol si na stoličku a mlčky sa díval smerom k obloku. Asi o 15 minút vošli príslušníci štátnej bezpečnosti s predsedom MNV vykonať domovú prehliadku. Najprv hľadali zbraň v byte, pivnici, drevárni a pôjde. V spálni vyhadzovali zo skriň na zem prádlo a šatstvo. Zabavili mi rôzne veci: kázne, príhovory, rôzne poznámky, korešpondencia, náb. obrázky, knihy...

O 18. hodine ma autom odovzdali do väzenia v Nitre. Kto bol vo väzení, pozná pocit bezmocnosti. Veriaci môže zakúsiť otras viery. Šťastný je ten, kto nestratí kontakt s Bohom.“

Vyšetrovanie sa začalo ohľadom Dr. J. Lettrického (manželkinho strýka, ktorý emigroval.)

Neskôr mi s výsmechom ukázali Nový zákon, ktorý mi zhabali. Spýtal som sa, či aj ten patrí medzi zakázané knihy. „My komunisti máme iný zákon, podľa ktorého vás odsúdime,“ povedal. Od prokurátora som si vyžiadal zabavený Nový

zákon. Odpoveď neprišla, ale do cely mi priniesli knihy od komunistických autorov.

Na poradie prišla pohrebná kázeň, ktorú som povedal 3.10.1955 pri pohrebe Michala Rybu zo Zeleníc.

Vyberám pár myšlienok z kázne brata farára: „Niektorí naši ľudia si myslia, že nesmú zostať pozadu za takzvaným pokrokom a aby sa nestali spiatočníkymi obracajú sa chrbtom ku svojej cirkvi. Je potrebné si uvedomiť, čo je skutočný pokrok. Obyčajne sa za pokrok pokladajú dve veci: Vzdelanie a technické vymoženosti. Iste správne. Vzdelanie a vymoženosti môžu byť pokrokom vtedy, keď sú riadené zušľachteným srdcom, jemným svedomím a vznešeným citom. A čo viedlo ľudstvo k ušľachtilemu citu, jemnému svedomiu? Je to kresťanské náboženstvo. Kresťanské náboženstvo je pravým a najmocnejším činiteľom pokroku.“

Práca ŠtB

Každý mesiac sa na inej fare v nitrianskom senioráte konali kňazské schôdzky, ktoré štátna bezpečnosť vysledila a považovala ich za trestný čin sprisahania proti republike a ja som mal byť iniciátorom, vodcom skupiny. Vyšetrovateľ žiadal, aby som sa priznal, ak nie dostanem 10 rokov. Vyšetrovanie skončilo a ja som čakal na súd.

Obžaloba

Okresný prokurátor v Hlohovci povedal na brata farára Jána Kaššovica obžalobu. Súdne pojednávanie bolo 23.2.1956 na Ľudovom súde v Hlohovci. Predvolaní boli 6 svedkovia, obyvatelia Zeleníc, všetci členovia KSČ. Z nich prišli len dvaja, výpovede si vôbec nepamätali. Ľudový súd obžalovaného uznal vinným za spáchanie trestného činu zneužitie náb. funkcie a trestného činu poburovania proti republike. Odsúdený bol na 18 mesiacov odňatia slobody. Proti rozsudku Ľudového súdu sa brat farár odvolal, ale bol ponechaný vo vyšetrovacej väzbe. Ďalšie súdne pojednávania prebiehali na krajskom súde v Nitre. Krajský súd prvostupňový rozsudok zrušil, no uznal Jána Kaššovica za

vinného zo **zneužívania náb. funkcie** tým, že zneužíval náb. citáty proti postupu pokrokových ideí, teda zneužil výkon svojej duchovnej činnosti.

Odsúdený bol na odňatie slobody v trvaní 10 mesiacov bezpodmienečne, a na dobu 3 rokov mu bol vyslovený zákaz čestných práv občianskych, tiež bol povinný hradiť trovy trestného konania. Trovy trestného konania činili 49,60 Kčs, trovy väzby 2.572,8 Kčs. Spolu 2.622,4 Kčs.

Ôsmi svedkovia z cirk. zboru Zelenice: Ján Synak, Michal Držík, Emil Hrivnák, Ondrej Repka, Martin Bača, Michal Horváth, Ján Náhlík, Paulína Rybová, poslali 21.5.1956 žiadosť na Krajský súd v Nitre, v ktorom žiadali o vypočutie na súdnom pojednávaní. 28.5.1956 vo veci obžalovaného Jána Kaššovica. Odpoveď nedostali.

Ešte v prvý deň mojej väzby dňa 29.11.1955 cirkevníci poslali žiadosť na ONV odbor pre veci cirkevné v Hlohovci a kópiu na OV KSS v Hlohovci o prepustenie z vyšetrovacej väzby J. Kaššovica. Ak sa to nestane do 48 hodín, ev.a.v. cirkevníci v Zeleniciach a Siladiciach prestanú pracovať na JRD, v prípade neprerušenja z neho vystúpia.

ŠtB považovala moju manželku za iniciátorku tejto akcie a začala sa cirkevníkom písomne vyhrážať a zastrášať.

Bytové ťažkosti

Biskupský úrad v Bratislave 25.1.1956 oznámil seniorskému úradu v Zlatých Moravciach s prípisom biskupskému úradu vo Zvolene, že Krajský národný výbor v Nitre odňal Jánovi Kaššovicovi štátny súhlas k ustanoveniu v cirkevnom zbore Zelenice z dôvodu, vzatia do väzby. Praktický dôsledok: kazateľská stanica sa má obsadiť a farský byt uvoľniť.

Senior Ľ. Kováč sa veľmi ponáhľal zaplniť uprázdnenú stanicu svojim kaplánom Jánom Kalusom. Cirkevníkom nahovoril, že do Zeleníc nikto za farára nepôjde, že Kalus je slobodný a že v byte môže bývať rodina zavretého farára. Sľuby sa sľubujú... Len som bol kratší čas vo väzbe, keď

sa farár pokúšal s opravou fary, lebo sa chcel ženiť a vraj neskoršie cirkevníci nebudú mať ochotu na opravu. Kam má ísť farárova manželka s tromi deťmi (troj, šesť a osemročným)? Manželka nástupcovi uvoľnila dve izby s oblokmí na juh a dve horšie si nechala pre seba a deti. Iná možnosť nebola. V roku 1956 zomrel manželkin otec a matka bola nútená sa nasťahovať k nám. V roku 1957 nastala radostnejšia udalosť v našej rodine. Narodila sa nám dcérka Viera. Len vo viere vydržať. Tak sme v dvoch izbách bývali traja dospelí a štyri deti.

Farár sa rozhodol o prestavbu. Okresný hygienik Dr. Vašečka písomne zakázal prestavbu fary, keď tam budeme bývať, vzhľadom na naše štyri deti. Cirkevný zbor nám mal dať náhradný byt. Farár našiel dom č. 134, ktorý práve kúpil Pavol Masár. S ním farár vyjednal prepožičanie domu pre mňa, kým sa fara opraví. Na MNV v Zeleniciach bola spísaná zápisnica v tom zmysle, že majiteľ domu č. 134 Pavol Masár mi prepožičiava svoj dom na dobu jedného roku a keď byt do tej doby nedostanem, zaväzujú sa zástupcovia cirkvi, že mi dajú byt v opravenej fare. V roku 1958 ma previezli do požičaného domu. V roku 1963 Pavol Masár dom predal R. Hrivnákoví. Nový majiteľ sa hneď domáhal dostať do domu. A dal ma na súd na jeho vypratanie. Cesta do cirkevnej služby sa neotvárala. V júni 1964 som dostal podnikový byt od Bavlňárskych závodov v Ružomberku, do ktorého sme sa nasťahovali.

Zamestnanie po odpykaní trestu

V apríli 1957 som sa hlásil u gen. biskupa Chabadu do cirkevnej služby. Povedal mi, že budú najprv pre mňa žiadať cestou milosti odpustenie vedľajšieho trestu - 3 roky straty občianskych práv, a že ma zapisujú medzi prvých uchádzačov o cirk. službu. Po tomto sklamaní som hľadal prácu. Najprv prácu s bytom. Pre politického väzňa nejstvovala. Nebola práca podľa vzdelania, len manuálna a to najťažšia za najmenšiu mzdu. Tak som bol robotníkom pri výstavbe kameňolomu v Teplicke, závozníkom pri štát cestách v Nitre, robotníkom Hydrostavu pri regulovaní Váhu, pri výstavbe drôtovne

v Hlohovci a robotníkom v Bavlňárskych závodoch.

Väzeň a jeho rodina

Hneď na začiatku mojej väzby bola moja manželka na ONV na odbore sociálneho zabezpečenia v Hlohovci žiadať o finančnú podporu pre deti. Referent jej povedal, že farárovým deťom ju netreba. Za desať mesiacov môjho väzenia dostala len raz 300 Kčs.

Po nasťahovaní do Ružomberka v roku 1964 sa prihlásila do zamestnania v Bavlňárskych závodoch. Prijali ju ako robotníčku pri čistení tkanín, hoci pred desiatimi rokmi tam pracovala v administratíve.

Náš syn Daniel v r. 1962 skončil s vyznamenaním ZDŠ. Do priemyslovej školy ho neprijali. Prihlásil sa na SVŠ v Hlohovci, kde ho prijali, o mesiac však prišlo oznámenie o neprijatí. Ponúkli mu stavby a bane. Za pomoci dobrých ľudí vyučil sa za elektrikára.

Pri pohľade na svoju minulosť môžem vyznať s Jeremiášom:

Hospodinove skutky lásky neprestávajú, lebo Jeho milosrdenstvo sa nekončí; obnovujú sa každého rána, veľká je Tvoja vernosť. Hospodin je môj údel, vraví moja duša, preto budem očakávať na Neho. Žalospěvy 3:22

Okresný súd v Trnave na neverejnom zasadnutí konanom dňa 16.10.1991 rozhodol podľa zák.č. 119/90 o súdnej rehabilitácii. Trestné stíhanie obvineného Jána Kaššovica pre skutok kvalifikovaný ako trestný čin zneužitia náb. funkcie a trestný čin poburovania proti republike sa zastavuje. Odsúdený je účastný súdnej rehabilitácie.

Brat farár Ján Kaššovic bol trpiacim pre Krista.

Informácie v článku sú zo životopisu Jána Kaššovica, osobne spísaného a podpísaného v Ružomberku 13.3.1990 a tiež z rozsudkov Krajského súdu v Nitre a Trnave.

Spracovala Lenka Sedláčková

„Nechcem žiť na cudzí účet....“

Úvaha k 136. výročiu narodenia M. R. Štefánika

„Nechcem žiť na cudzí účet, na cudzie svedomie“, napísal Dr. Milan Rastislav Štefánik Lídie Bílej 3. januára 1905 z Paríža, keď zistil, že jeho láska nebola opätovaná. Bol to pre neho úder, ale potom sa tým

energiejšie vzpružil, keď v rozjímaní nad sebou prišiel až „k stromu poznania“. Pokoril sa pred „Duchom všehomíra“ a jeho život už nebol smutným údolím, keď vyznal, že sa kloní k „Harmónii“. Pokoj a krása prenikli jeho srdcom a on si ich osvojil otvorenou náručou. Časťou jeho vyznania sa stala veta: „V láske je účel, v láske je šťastie, v láske je večnosť naša... ale len v láske bezhraničnej.“ Dotiahnuté do dôsledkov si to formuloval: „Bráňme nešťastiu, konajme dobro“. Bolo to v čase, keď takto opisoval svoje vnútorné i vonkajšie rozpoloženie: „Búrlivý je môj život a bude plný zápasov... ...so šťastím bych sa delil, ak však padnem, chcem padnúť sám“! V týchto slovách je aj prorocká predtucha jeho ďalších ciest života až po tragický koniec na vajnorskom letisku.

M.R. Štefánik študoval, bádala, cestoval, intervenoval, organizoval, prekonával prekážky. Koľko je v tom ušľachtilosti, dobrosrdečnosti, nezištnosti pri súčasnom uvedomení si vlastnej nepatrnosti vo vesmíre, v ktorom podľa jeho vlastného vyjadrenia, je naša Zem i človek samotný len ako „úbohý mikrób“. Tu sa rysujú hlavné črty jeho charakteru, osobnosti i jeho

celoživotného diela. To nás vedie v tejto úvahe k jadru Božieho zákona, aby sme milovali blížneho ako seba samého. Tento zákon je najmocnejšou hrádzou proti mamonárskemu sebecktu a návodom k ukladaniu si „Pokladov v nebi“ (Mt 6,20), ktoré hrdza nezožerie, mole nezničia a zlodeji neukradnú. Lebo v kráľovstve Božom sa počítajú len také skutky a hodnoty, ktorými sme bez nároku na odplatu, vďaka či spiatočnú odmenu vykonali v prospech iných ľudí. To je zákon, ktorý nebude žiadnym zákonom na svete prekonaný.

„So šťastím bych sa delil, ak však padnem, chcem padnúť sám“ – či to nie je jedinečným spôsobom transformované učenie Ježiša Krista „Ako chcete, aby ľudia činili vám, tak aj vy činite im“ (Lk 6,31). Lebo keď milujete tých, ktorí vás milujú, čo je to za láska? Môžete za to očakávať Božie uznanie? Veď aj hriešnici milujú tých, čo ich milujú! Keď budete dobre robiť tým, ktorí vám dobre robia, čo to za láska, veď to isté robia i pohania!

Vypočítavosť je len opakom sebeckosti a takú „lásku“ nemožno počítať medzi mravné hodnoty človeka. To nie je snaha po dokonalosti, ktorá by mala byť zmyslom nášho života. Tým smerom sa pole dobročinnosti a ľudskosti nerozšíri, tým sa ani jedna slza nešťastných neosuší, ani kúsok ľudskej biedy neodstráni.

Ale deliť sa s vlastným šťastím, iným spôsobovať radosť, iným poslúžiť, poradiť, pomáhať v mene Ježiša Krista – to by z našej strany malo byť vyjadrením nášho vnútorného presvedčenia.

Pavel Proksa (ev. farár, v.v.)

Služba deťom

Skončil jún a s ním aj povinnosti žiakov v škole. Počas roka sme pre deti pripravovali vzdelávanie sa v slove Božom. Detská besiedka bola pravidelne pripravovaná našimi vernými služobníkmi Katkou Kilianovou a Mariánom Sedláčkom. Pod ich vedením sa deti s radosťou stretávali pri Božom slove, kresťanských piesňach, modlitbách a spoločných hrách.

Sme vďační Pánu Bohu, že sme mohli siať slovo Božie do detských srdiečok. Pán Boh požeňoval toto siatie. Deti sa učia kresťanskú vieru vo svojich životoch používať. Vážení učitelia detskej besiedky, ďakujeme vám za vašu službu, nech vás Pán Boh za ňu bohato odmení.

Jedenkrát do mesiaca sme robili rodinné služby Božie, ktorých cieľom bol pritiahnúť rodiny s deťmi do spoločenstva kresťanov, k spoločnej oslave Božieho mena. Kázeň bola robená

primeranou formou pre detského poslucháča. Keď sa nám podarilo, deti si pripravili vystúpenie s piesňou či hovoreným slovom. Okrem výročitých slávností rodičia neprichádzali s deťmi do kostola. Rodinné služby Božie boli pre nich príležitosťou, kedy deti, aj keď nie vo veľkom počte ale predsa, prichádzali. Sme vďační za rodičov, ktorí privádzali svoje deti na služby Božie.

Deti vedia prekvapiť

Na hodine náboženskej výchovy som položila deťom otázku: Prečo máme chodiť do kostola? Ozval sa jeden žiak, ktorý zmenil znenie otázky: Prečo chceme chodiť do kostola?

Táto otázka už nepotrebovala odpoveď, no on mi ju dal. Lebo sa teším na kázeň. ☺

Dievčenská skupinka

To, že dievčatá a ženy sú úplne iné ako chlapci a muži, je všetkým známe. Každé pohlavie je Pánom Bohom stvorené jedinečne, originálne, s iným poslaním. Zvrátenosť, hriešnosť doby, v ktorej žijeme je viditeľná aj v chaose, ktorý nastáva pri priraďovaní schopností jedného pohlavia druhému. Akým veľkým požehnaním je pre kresťanov Božie slovo, v ktorom nachádzame jednoznačne stanovené pravidlá pre mužov, chlapcov a ženy, dievčatá, kde sa nepopierajú potreby obidvoch pohlaví, kde

nedochádza k dehonestovaniu jedného, či druhého pohlavia. Dievčence z Bratislavského seniorátu sa stretli v zborovej miestnosti v Horných Zeleniciach 13.3.2016. Slovo určené pre dievčatá si pripravila Maruška Grexová. Hovorila o potrebách dievčenského srdca, ktoré Pán Boh utvoril s túžbou po kráse, pravde, láske, večnosti. Po prednáške pokračovalo stretnutie vzájomnými rozhovormi a ručnými prácami.

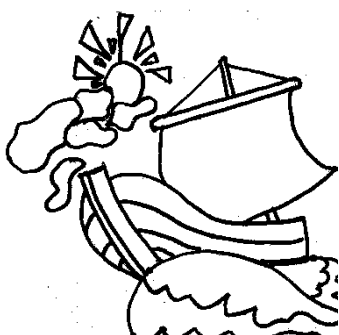

Nie je konfirmand ako konfirmand

V apríli sa konala konfirmačná slávnosť, na ktorej bola confirmovaná Lívia Lipovská. Na konfirmačné vyučovanie chodila pravidelne v doprovode starých rodičov, no vždy s veľkou túžbou dozvedieť sa o Pánovi Ježišovi a jeho Otcovi čo najviac. Bolo vidno, že sa na hodinu teší a priznám sa, tešila som sa aj ja. Nemusela som ju k ničomu nútiť, nikde naháňať. Jej srdce bolo

otvorené prijímať Božie požehnanie, a tak ho dostávala plným priehrštím. Spoznávala biblické príbehy, Božie pravdy a princípy, spoznávala cirkev, ktorej je súčasťou. Pravidelne prichádzala medzi nás na služby Božie. Rodičia aj starí rodičia si mohli povedať: „Bývame ďaleko, nebudeme predsa dvakrát do týždňa dochádzať do Horných Zeleníc.“ Líviu privádzali na služby Božie

pravidelne z Bieleho Kostola spoza Trnavy a boli jej vzorom vo vernosti a láske. Na konfirmačnej slávnosti Livia vyznala vieru v Pána Ježiša Krista a sľubovala vernosť našej evanjelickej cirkvi. Pridala sa medzi mnohých nás, ktorí sme Pánu Bohu sľubovali vernosť a lásku. Dal by Pán Boh, aby sem všetci spoločne pamätali na sľub, ktorý sme pri konfirmácii dali Pánu Bohu, a tak s bázňou žili radostný kresťanský život. Prosím Vás, zahrňajte ju do svojich modlitieb, aby vo vernosti a láske k Pánovi Ježišovi a jeho cirkvi vytrvala až do konca svojho pozemského života a dostala víťazný veniec spásy.

Stretnutie rodín

Posledná májová nedeľa v našom senioráte bola venovaná rodinám a najmä našim deťom. Vo Viničnom bola pre nich pripravená kyticčka Božieho slova a hier. Pani seniorka Sidónia Horňanová premýšľala spolu s deťmi o radostnej plavbe životom vtedy, keď pozveme Pána Ježiša do loďky nášho života tak v čase pohody ako aj búrok.

Seniorálna prehliadka spevokolov

V máji sa v Petržalskom evanjelickom cirkevnom zbore uskutočnila seniorálna prehliadka spevokolov, na ktorom vystúpil aj náš spevokol Ratolest', ktorý štandardne ukončil toto krásne podujatie. Spievali sme piesne Haleluja a Pater Noster (Otčenáš).

Po vystúpeniach bol čas na občerstvenie, no najmä na spoločné rozhovory. Sme vďační, že v Bratislavskom senioráte máme takýto tip podujatia, kde sa zborové spevokoly môžu vzájomne počuť a povzbudzovať. Zvlášť ďakujeme nášmu bratovi kantorovi, ktorý svojou dôslednou a vytrvalou službou spevokol vedie, učí ako krajšie a profesionálnejšie rozvíjať talent, ktorý nám bol daný.

Pozvánka do spevokolu Ratolest'

Členovia zborového spevokolu Ratolest' sa aj v tomto roku stretávali pravidelne, celkovo 19 krát pod vedením brata kantora a dirigenta Igora Kiliana. Ak Pán Boh dá, začne sa stretať po prázdninách v septembri. Aj touto cestou pozývame ďalších nadšencov spevu do našich radov.

Potenciál (budúcnosť) cirkevných zborov

Často sa hovorí, že deti sú naša budúcnosť. Pritom sa myslí na radostnú, nádejnú, perspektívnu budúcnosť. Z osobnej skúsenosti vieme, že nie vždy sú deti radostnou budúcnosťou pre rodičov. Mnohokrát je to presne naopak. Deti svojim rodičom nie raz spôsobujú vrásky a privádzajú ich do hrobu.

No stále existujú deti, ktoré sú pre rodičov požehnaním. Niektoré z takýchto detí som mala česť učiť na školách. Boli to deti veriace v Pána Ježiša Krista, ktoré sú radostnou budúcnosťou svojich rodičov, cirkvi ale aj spoločnosti, v ktorej žijú. Sú to deti veriacich rodičov, ktoré sú vedené k poslušnosti a skutočným hodnotám.

Týmto rodičom nie je záťažko privádzať svoje deti pravidelne do chrámu Božieho, svedčiť im o Pánovi Ježišovi, pomáhať im vo vzdelávaní. Za úspechmi týchto detí stoja múdri, usilovní rodičia a starí rodičia, ktorí ich v tom podporujú. Deti sú vedené a vychovávané k tomu, aby poznali svoju hodnotu. A oni ju poznajú a vedia oceniť aj hodnotu iných.

Vedia byť v srdciach vďačné za to, čo dostávajú.

Sú to deti cieľavedomé, ktoré sa vo svojich srdiečkach rozhodli, že chcú viac poznať Pána Boha a vzdávať mu chválu tými darmi, ktoré od neho dostávajú.

Boli vďačné, keď som k nim prichádzala na vyučovanie, prijímali ma a so mnou aj zvestované slovo Božie. Aj za takýmto postojom detí som našla múdrych a bohabojných rodičov, ktorí dávali vzor svojim deťom.

Niektoré z detí chceli, aby som sa im venovala a pripravila ich na biblickú a spevácku súťaž v rámci seniorátu. Ich cieľavedomosť a vytrvalosť neostali bez výsledkov. Deti Martinka Mišovičová, Miriam Makyšová, Daniel Sedláček, Simonka Bilková, Lucia Šandorová, Žofia Matiová, Petra Lutovská a Slávko Lutovský boli účastníci a úspešní riešitelia speváckej a vedomostnej súťaže. Nech sú pre Horno-Zelenický a Hlohovecký cirkevný zbor povzbudením a nádejnou budúcnosťou. **Sme na vás hrdí, tešíme sa spolu s vami.**

Dostavba kostola v SEREDI

Drahí bratia a milé sestry v Pánovi,

dovoľte, aby sme Vás srdečne pozdravili v mene bratov a sestier zo Serede, dcérocirkvi CZ ECAV Trnava. Radi by sme Vás informovali o živote našej dcérocirkvi a zároveň Vás oslovili s prosbou o bratsko-sesterskú pomoc pri naplňaní dlhoročnej túžby seredských evanjelikov - postaviť vlastný bohoslužobný stánok.

História reformačného hnutia a evanjelickej cirkvi v Seredi siaha až do záveru 16. storočia, a dokonca na počiatku 17. storočia bola Sereď sídlom evanjelického superintendenta. Od počiatku 20. storočia nemá ECAV v Seredi svoj bohoslužobný stánok. V období socializmu bohoslužobný život v Seredi na niekoľko desaťročí fakticky zanikol a bol obnovený až v roku 1992, pričom sa Služby Božie začali konať v prenajatých priestoroch v Domove dôchodcov. V súčasnosti sa konajú v dočasnej bohoslužobnej miestnosti v Dome kultúry. Úsilie viacerých generácií seredských evanjelikov, v minulosti opakovane zmarené nepriazňou doby a štátnej moci, však s Božou pomocou začína prinášať viditeľné ovocie.

V roku 2010 sa podarilo získať od Mesta Sered' vhodný pozemok na Dolnomajerskej ulici a 7. júna 2015 sa konalo za účasti mnohých hostí i domácich viery slávnostné posvätenie základného kameňa. V súčasnosti je dokončená prvá etapa stavebných prác (hrubá stavba so zastrešením). Ku dnešnému dňu bolo preinvestovaných viac ako 70 tis. EUR z vlastných zdrojov.

Obraciame sa na Vás s prosbou, aby ste prispeli podľa Vašej možnosti, či už modlitebnou podporou, návratnou bezúročnou pôžičkou alebo finančným, prípadne vecným milodarom k dobudovaniu započatého chrámu Božieho v Seredi.

Bankové spojenie: VÚB Sereď

IBAN: SK06 0200 0000 0023 5114 3651

BIC: SUBASKBX

Za Vašu ochotu a láskavú pozornosť Vám ďakujeme a prajeme hojnosť Božieho požehnania.

S bratsko-sesterským pozdravom

Predsedníctvo dcérocirkvi

Emília Válkyová

zástupkyňa zborovej dozorkyne

Mgr. Rastislav Hargaš

zborový farár

Reštaurovanie organu

Od apríla tohto roku prebieha reštaurovanie organu, ktorý bol v Horno-Zelenickom chráme. Organ bol rozobratý a skriňa organu bola prevezená do ateliéru. Na obnove organovej skrine pracuje reštaurátor Mgr. art Peter Gregvorek, ktorý urobil reštaurátorský výskum, dokumentáciu a pracuje na samotnej realizácii.

Výskum odhalil osem premalieb organovej skrine. Počas samotných prác pán reštaurátor zistil novú skutočnosť a to, že pôvodný náter organu je tehlovo hnedý a nie telový ako ukazoval výskum. Dôvod, prečo to výskum neodhalil bolo umytie tehlovej farby z prednej strany organu.

Tento neprofesionálny spôsob zaobchádzania z organovou skriňou narobil vrásky nielen pánovi reštaurátorovi, ale aj nám, keďže práce sú nielen obťažnejšie, ale aj časovo a finančne

náročnejšie. Krajský pamiatkový úrad, ktorý robí dohľad nad reštaurovaním kultúrnej pamiatky vydal usmernenia, ako sa bude postupovať pri reštaurátorských prácach, neberúc ohľad na náročnosť pri reštaurovaní ani na čas, či zvýšené finančné zaťaženie. Z tohto dôvodu sa termín reštaurovania organovej skrine presúva z augusta na koniec októbra. Potom sa bude pokračovať v reštaurovaní hudobnej časti organu. Kompletné dokončenie organu bude závisieť od vedenia predsedníctva a presbyterstva cirkevného zboru, či nájdu medzi sebou človeka, ktorý vypracuje žiadosť o dotáciu na získanie finančných prostriedkov. O stanovisko k danému stavu ohľadne organu som poprosila pána Jána Valoviča, ktorý má na starosti reštaurovanie hudobnej časti organu a mechov organu.

Vážená pani farárka, vážení členovia cirkevného zboru.

Organ vo Vašom kostole patrí medzi významné kultúrne pamiatky a nakoľko je prebiehajúce reštaurovanie mediálne prezentované, túto Vašu

aktivitu pozitívne hodnotí nielen Krajský pamiatkový úrad Trnava (KPÚ) a dotačná komisia grantového fondu Ministerstva kultúry SR (MK), no i široká odborná verejnosť.

Organ, rovnako ako každý iný historický hudobný nástroj patrí medzi audio-vizuálne pamiatky. To znamená, že rovnako dôležitá je organová skriňa i nástrojová časť. Tejto skutočnosti sú si vedomí i členovia dotačnej komisie MK, ktorí rozhodujú o prideľovaní financií pre žiadateľov o dotácie. Pri reštaurovaní organov je všeobecne uznávaný postup, že v prvom rade musí byť zreštaurovaná organová skriňa. Postup reštaurovania skrine prebieha pod dohľadom KPÚ, ktorý presne určil podmienky realizácie reštaurovania vo svojom rozhodnutí. Dôležitú podmienku obsahuje i vydané rozhodnutie KPÚ Trnava zo dňa 2.11.2015, kde uvádza v bode 7. : „Ak dôjde v priebehu reštaurovania k novým skutočnostiam alebo odkrytiu nepredpokladaného nálezu, postupuje oprávnená osoba (reštaurátor) podľa § 33 ods. 9 a § 40 zákona o ochrane pamiatkového fondu.“ V našom prípade to znamená, že reštaurátor skrine Mgr. art Peter Gregvorek bol povinný upovedomiť KPÚ o nepredpokladanom náleze pôvodnej farebnej vrstvy. KPÚ v Trnave následne usmernil zhotoviteľa v spôsobe reštaurovania, ktorý je žiaľ časovo a finančne náročnejší. Avšak iba realizácia dôsledného reštaurovania a rešpektovania pokynov pamiatkového dohľadu umožní ďalšie čerpanie dotácie z MK. A musíme

si priznať, že bez dotácií MK nemá takmer žiaden CZ šancu organ kompletne zreštaurovať.

Plne si uvedomujem, že bežnému poslucháčovi ide prioritne o zvuk organu. No ak sa v prvej fáze kompletne neukončí reštaurovanie skrine, na tieto práce by Vám dotácia zo štátneho rozpočtu

s najväčšou pravdepodobnosťou už nebola poskytnutá. Po náročnom zreštaurovaní skrine možno v tomto roku preinvestovať zvyšnú časť dotácie a zároveň žiadať o dotáciu na kompletne dokončenie. Zo skúsenosti je zrejmé, že rozbehnuté projekty, ktorých reštaurátorské

postupy idú v predpísaných líniách sú dotačnou komisiou MK vždy prednostne podporované.

S pozdravom

Ján Valovič – reštaurátor, organár

Životné jubileum

V roku 2014 sme Vám v našom spravodajcovi predstavili najstaršiu obyvateľku Siladic Annu Šimonákovú. Ako 3 ročná sa stala polosiroutou. Aký je Pán Boh veľkorysý, keď jej doprial, že ona smie byť nielen matkou, ale aj babkou a prababkou. Pán Boh zachoval jej život až doposiaľ a ona sa 26.7. dožíva sto rokov. Prajeme jej veľa Božieho požehnania, zdravia, lásky a radosti v kruhu najbližších.

Drahá sestra Šimonáková, nech slová šestnásteho žalmu sú pravdou každého dňa vášho života:

*Ty mi dáš poznať cestu života; pred Tvojou
tvárou je sýtosť radosti, v Tvojej pravici je
večná blaženosť.*

Ž 16,11

Služby Božie sa pravidelne konajú v Siladiciach o 9:00 hod, v Horných Zeleniciach o 10:30 hod.

Zmena časov konania služieb Božích bude v termínoch **7.8.2016** a **11.9.2016** z dôvodu návštevy dôstojných bratov biskupov v Siladiciach na službách Božích. Služby Božie budú

v Siladiciach o 10:30 hod. a v Horných Zeleniciach o 9:00 hod.

Na zborový časopis prispeli:

z Dolných Zeleníc: **Fedor Mesároš, Mária Bullová, Mária Čaplová, Rozália Kolonyová**, z Hlohovca: **Jaroslav Rusnák**, z Horných Zeleníc: **Paulína Hrivnáková, Vladimír Repka, Miroslav Synak, Viera Synaková č. d. 67**, z Leopoldova: **Miroslav Osuský, Katarína Šušuková**, z Nitry: **Viera Vargová**, z Pastuchova: **Dušan Roháček, Stanislav Repka**, zo Siladic: **Fedor Polák, Etela Vargová, Miroslav Synak, Eudmila Vargová**, z Trnavy: **Drahomíra Synaková**.

Ďakujeme.

Zelenického spravodajcu vydáva Evanjelický a.v. farský úrad Horné Zelenice, pre misijné potreby cirkevného zboru Horné Zelenice č.44, 920 52 p. Siladice, mobil zb. farárky 0903/105 775, Webstránka: zelenice.evav.cz, e-mail: zelenice@gmail.com, č.úctu: 0045535500/0900 pripravili: Lenka Sedláčková, Anna Šándorová, Zuzana Kučerová, Viera Vargová